Eiropas Savienības
Oficiālais Vēstnesis

LV
C sērija

C/2026/1527

15.4.2026.

P10_TA(2025)0227

Vienkārša nodokļu regulējuma loma un nodokļu regulējuma sadrumstalotība Eiropas konkurētspējas kontekstā

Eiropas Parlamenta 2025. gada 9. oktobra rezolūcija par vienkārša nodokļu regulējuma lomu un nodokļu regulējuma sadrumstalotību Eiropas konkurētspējas kontekstā (2024/2118(INI))

(C/2026/1527)

Eiropas Parlaments,

— ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību, it īpaši tā 4. pantu un 63.–66. pantu par iekšējā tirgus, preču, pakalpojumu un kapitāla brīvas aprites un personu brīvas pārvietošanās principu, kā arī tā 113., 114 un 115. pantu,

— ņemot vērā Padomes 2003. gada 3. jūnija Direktīvu 2003/49/EK par kopīgu nodokļu sistēmu, ko piemēro procentu un honorāru maksājumiem, kurus veic asociēti uzņēmumi dažādās dalībvalstīs [1] (Procentu un honorāru maksājumu direktīva),

— ņemot vērā Padomes 2011. gada 30. novembra Direktīvu 2011/96/ES par kopējo sistēmu nodokļu uzlikšanai, ko piemēro mātesuzņēmumiem un meitasuzņēmumiem, kuri atrodas dažādās dalībvalstīs [2] (Mātesuzņēmumu un meitasuzņēmumu direktīva),

— ņemot vērā Padomes 2022. gada 14. decembra Direktīvu (ES) 2022/2523 par globāla minimāla nodokļu līmeņa [15 %] nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā [3], kas ir ES atbildes reakcija uz starptautisku nodokļu koordinēšanu,

— ņemot vērā pašreizējās norises attiecībā uz ES divu pīlāru risinājumu, lai stātos pretī izaicinājumiem nodokļu jomā, kurus rada ekonomikas digitalizācija,

— ņemot vērā Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (ESAO) 2015. gada oktobrī publicētos noslēguma ziņojumus par ESAO/G20 nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (*BEPS*) projektu,

— ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošā satvara 2020. gada 14. oktobrī pieņemtos ziņojumus par pirmā un otrā pīlāra konceptuālajiem plāniem un ESAO 2020. gada 12. oktobra ekonomiskās analīzes un ietekmes izvērtējuma "Tax Challenges Arising from Digitalisation – Economic Impact Assessment" [Digitalizācijas radītie izaicinājumi nodokļu jomā: ekonomiskās ietekmes izvērtējums] rezultātus,

— ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošā satvara *BEPS* jautājumos 2021. gada 8. oktobra paziņojumu par divu pīlāru risinājumu, lai stātos pretī ekonomikas digitalizācijas radītajiem izaicinājumiem nodokļu jomā,

— ņemot vērā ESAO/G20 Iekļaujošā satvara *BEPS* jautājumos 2021. gada 20. decembrī pieņemtos otrā pīlāra paraugnoteikumus par vispārējas minimālās 15 % nodokļa likmes ieviešanu valsts līmenī,

— ņemot vērā ASV 2022. gada 16. augusta Publisko tiesību likumu Nr. 117-169, kas pazīstams kā Inflācijas pazemināšanas akts,

— ņemot vērā Riodežaneiro G20 samitā kopā sanākušo valstu vadītāju 2024. gada 19. novembra deklarāciju un šo valstu ministru 2024. gada 25. jūlija deklarāciju par starptautisku sadarbību nodokļu jomā,

— ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2024. gada 24. decembra Rezolūciju 79/235 par iekļaujošas un efektīvas starptautiskās sadarbības nodokļu jomā veicināšanu ANO,

— ņemot vērā Komisijas 2020. gada 15. jūlija paziņojumu "Rīcības plāns taisnīgas un vienkāršas nodokļu sistēmas izveidei, kas atbalsta ekonomikas atveseļošanas stratēģiju" (COM(2020)0312),

(1) OV L 157, 26.6.2003., 49. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/49/oj.
(2) OV L 345, 29.12.2011., 8. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/96/oj.
(3) OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj.

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 18. maija paziņojumu "Uzņēmējdarbības nodokļi 21. gadsimtā" (COM(2021) 0251),

— ņemot vērā Komisijas 2021. gada 22. decembra priekšlikumu Padomes direktīvai par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautiskām grupām Savienībā (COM(2021)0823), kā arī Parlamenta 2022. gada 19. maija nostāju attiecībā uz šo priekšlikumu ([4]),

— ņemot vērā Komisijas 2022. gada janvārī veikto pētījumu "Tax compliance costs for SMEs – An update and a complement: final report" ([5]) [Nodokļu saistību izpildes izmaksas MVU: atjauninājums un papildinājums — noslēguma ziņojums],

— ņemot vērā Komisijas 2022. gada 11. maija priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko paredz noteikumus par atvieglojumu tādu stimulu samazināšanai, kas sekmē parādsaistību uzņemšanos, un par procentu atskaitāmības ierobežošanu uzņēmumu ienākuma nodokļa vajadzībām (COM(2022)0216),

— ņemot vērā Komisijas 2022. gada 8. decembra priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā (COM(2022)0701),

— ņemot vērā Komisijas 2022. gada 8. decembra priekšlikumu Padomes regulai, ar ko groza Regulu (ES) Nr. 904/2010 attiecībā uz PVN administratīvās sadarbības pasākumiem, kas vajadzīgi digitālajam laikmetam (COM(2022)0703),

— ņemot vērā Komisijas 2024. gada 8. jūlija priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz elektronisko pievienotās vērtības nodokļa atbrīvojuma sertifikātu (COM(2024)0278),

— ņemot vērā Padomes 2024. gada 5. novembrī panākto vienošanos par tiesību aktu paketi "PVN digitālajā laikmetā" (PDL pakete),

— ņemot vērā Padomes 2024. gada 10. decembra Direktīvu (ES) 2025/50 par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem ([6]) (*FASTER*),

— ņemot vērā Komisijas 2023. gada 12. septembra priekšlikumu Padomes direktīvai par uzņēmējdarbību Eiropā: ienākuma nodokļu sistēma (*BEFIT*) (COM(2023)0532),

— ņemot vērā Komisijas 2023. gada 12. septembra priekšlikumu Padomes direktīvai, ar ko izveido galvenā biroja nodokļu sistēmu mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem un groza Direktīvu 2011/16/ES (COM(2023)0528),

— ņemot vērā Komisijas 2023. gada 12. septembra priekšlikumu Padomes direktīvai par transfertcenu noteikšanu (COM(2023)0529),

— ņemot vērā Eiropadomes 2024. gada 17. un 18. aprīļa secinājumus par jaunu Eiropas konkurētspējas kursu,

— ņemot vērā Padomes 2024. gada 24. maija secinājumus par vienoto tirgu visu labā,

— ņemot vērā Eiropadomes 2024. gada 8. novembrī pieņemto Budapeštas deklarāciju par jauno Eiropas konkurētspējas kursu,

— ņemot vērā Padomes 2025. gada 11. marta secinājumus par ES konkurētspēju veicinošu programmu liekā atmešanai un vienkāršošanai nodokļu jomā,

— ņemot vērā Eiropadomes 2025. gada 20. marta secinājumus par konkurētspēju, kuros īpaša uzmanība pievērsta vienkāršošanai un regulatīvā un administratīvā sloga mazināšanai,

— ņemot vērā savu 2022. gada 16. februāra rezolūciju par Sestās PVN direktīvas īstenošanu: ko vēl nepieciešams paveikt, lai samazinātu PVN atšķirības ES ([7]),

([4]) OV C 479, 16.12.2022., 89. lpp.

([5]) Eiropas Komisija: Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, *KPMG*, *VVA*, *Di Legge*, *A*. un citi, *Tax compliance costs for SMEs – An update and a complement – Final report*, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022. gads, https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/70a486a9-b61d-11ec-b6f4-01aa75ed71a1.

([6]) OV L, 2025/50, 10.1.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj.

([7]) OV C 342, 6.9.2022., 88. lpp.

— ņemot vērā savu 2021. gada 7. oktobra rezolūciju par ES politikas par kaitējošu nodokļu praksi reformēšanu (tostarp Rīcības kodeksa jautājumu grupas reformu) ([8]),

— ņemot vērā savu 2022. gada 15. februāra rezolūciju par valstu nodokļu reformu ietekmi uz ES ekonomiku ([9]),

— ņemot vērā savu 2022. gada 10. marta rezolūciju par Eiropas satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā ([10]), kurā tas prasa ieviest standartizētu satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā,

— ņemot vērā savu 2022. gada 4. oktobra rezolūciju par jauno tehnoloģiju ietekmi uz nodokļiem: kriptovalūtas un blokķēdes ([11]),

— ņemot vērā savu 2022. gada 10. marta rezolūciju ar ieteikumiem Komisijai par taisnīgāku un vienkāršāku nodokļu sistēmu atveseļošanas stratēģijas atbalstam (EP turpmākie pasākumi saistībā ar Komisijas jūlijā pieņemto rīcības plānu un 25 iniciatīvām PVN, uzņēmējdarbības nodokļu un individuālu nodokļu uzlikšanas jomā) ([12]),

— ņemot vērā savu 2022. gada 4. maija rezolūciju par turpmākajiem pasākumiem saistībā ar konferences par Eiropas nākotni secinājumiem ([13]),

— ņemot vērā Komisijas Kopīgā pētniecības centra 2022. gada 19. aprīļa pētījumu "Local taxes on economic activity in municipalities in EU Member States" [Vietējie nodokļi, ar ko apliek saimniecisko darbību ES dalībvalstu municipalitātēs],

— ņemot vērā savu 2023. gada 15. jūnija rezolūciju par pieredzi, kas gūta saistībā ar Pandoras dokumentiem un citu publiskotu informāciju ([14]), kurā prasīts arī uzlabot ziņošanu un informācijas kopīgošanu,

— ņemot vērā savu 2023. gada 12. decembra rezolūciju par turpmāku uzņēmumu nodokļu jomas noteikumu reformu ([15]),

— ņemot vērā Konferences par Eiropas nākotni 2022. gada 9. maija ziņojumu par galīgo iznākumu ([16]),

— ņemot vērā *Enrico Letta* 2024. gada aprīļa ziņojumu "Much More Than A Market" ([17]) [Daudz vairāk nekā tirgus],

— ņemot vērā *Mario Draghi* 2024. gada 9. septembra ziņojumu "The future of European competitiveness" ([18]) [Eiropas konkurētspējas nākotne],

— ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,

— ņemot vērā Ekonomikas un monetārās komitejas ziņojumu (A10-0155/2025),

A. tā kā efektīvai, taisnīgai un izvirzīto mērķu sasniegšanai atbilstošai nodokļu politikai ir ļoti svarīga loma ilgtermiņa ilgtspējīgas izaugsmes un iekļaujošas sabiedrības izveides veicināšanā;

B. tā kā ES dalībvalstis 2023. gadā nodokļos iekasēja 6 712 miljardus EUR (ieskaitot obligātās faktiskās sociālās iemaksas), t. i., par 4,7 % vairāk nekā 2022. gadā ([19]);

C. tā kā ES saskaras ar ievērojamu investīciju trūkumu; tā kā šī trūkuma novēršana ir izšķiroši svarīga, lai nodrošinātu ilgtspējīgu ekonomikas izaugsmi, uzlabotu konkurētspēju un sasniegtu ES mērķi īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos;

([8]) OV C 132, 24.3.2022., 167. lpp.
([9]) OV C 342, 6.9.2022., 14. lpp.
([10]) OV C 347, 9.9.2022., 172. lpp.
([11]) OV C 132, 14.4.2023., 15. lpp.
([12]) OV C 347, 9.9.2022., 211. lpp.
([13]) OV C 465, 6.12.2022., 109. lpp.
([14]) OV C, C/2024/492, 23.1.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/492/oj.
([15]) OV C, C/2024/4165, 2.8.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4165/oj.
([16]) Eiropas Savienības Padome: Padomes Ģenerālsekretariāts, *Konference par Eiropas nākotni: ziņojums par galīgo iznākumu, 2022. gada maijs*, Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022. g., https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/e1b81f66-d7e7-11ec-a95f-01aa75ed71a1.
([17]) *Letta, E., Much more than a market: Speed, Security, Solidarity – Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens,* 2024. gada aprīlis.
([18]) *Draghi, M., The future of European competitiveness,* 2024. gada 9. septembris.
([19]) Eiropas Komisijas datubāze *Data on Taxation Trends,* pēdējo reizi atjaunināta 2025. gada 10. martā.

D. tā kā 2023. gadā nodokļu slogs (t. i., kopējie nodokļu ieņēmumi procentos no IKP) ES bija 39,0 %, proti, nedaudz mazāks nekā 2022. gadā ([20]), tomēr joprojām ļoti augsts;

E. tā kā saskaņā ar aplēsēm globālie neiekasētie nodokļu ieņēmumi ir aptuveni 500 miljardi EUR, no kuriem aptuveni 100 miljardi EUR netiek iekasēti no ES teritorijas; tā kā papildu ieņēmumus ietekmē nodokļu saistību neizpildes gadījumi un agresīvas nodokļu plānošanas stratēģijas; tā kā šis ieņēmumu zudums atņem dalībvalstīm būtisku publisko finansējumu;

F. tā kā 2023. gadā ES PVN ieņēmumi bija 7,1 % no tās IKP un 18,3 % no kopējiem valstu ieņēmumiem ([21]);

G. tā kā saskaņā ar Komisijas sniegto informāciju ([22]) neiekasētie PVN ieņēmumi vien ES 2022. gadā bija 89,3 miljardi EUR jeb aptuveni 7 % no kopējiem plānotajiem PVN ieņēmumiem; tā kā saskaņā ar aplēsēm ceturtā daļa no neiekasētajiem PVN ieņēmumiem ir tieši saistīta ar krimināla rakstura krāpšanu PVN jomā ([23]);

H. tā kā pakāpe, kādā dalībvalstis budžeta ieņēmumu gūšanā paļaujas uz nodokļu uzlikšanu, ir atšķirīga un tā kā atšķiras arī nodokļi, ko tās uzliek, lai gūtu šos ieņēmumus, un veids, kādā tās pēdējos desmit gados ir veikušas izmaiņas sava nodokļu kopuma struktūrā ([24]);

I. tā kā nodokļu saistību izpildes izmaksas papildus pašām nodokļu maksāšanas saistībām rada finansiālu slogu uzņēmumiem, tādējādi atņemot laiku un resursus, ko tie varētu veltīt citām investēšanas iespējām;

J. tā kā saskaņā ar aplēsēm kopējās nodokļu saistību izpildes izmaksas 27 ES dalībvalstīs un Apvienotajā Karalistē ir 204 miljardi EUR jeb 1,3 % no to kopējā IKP; tā kā lielāko daļu šo izmaksu (87 %) nākas segt mikrouzņēmumiem, kam šajā ziņā seko mazie uzņēmumi (10 %), un tā kā tas rada nesamērīgu administratīvo slogu mazākiem uzņēmumiem ([25]);

K. tā kā dalībvalstis saskaras ar būtiskiem izaicinājumiem — tādiem kā būtiskas demogrāfiskās un klimata pārmaiņas, digitalizācija un automatizācija —, kas var ietekmēt to nodokļu ieņēmumus un nodokļu kopumu;

L. tā kā saskaņā ar Līgumiem nodokļu uzlikšana galvenokārt ir dalībvalstu kompetence;

M. tā kā pieaugošā kapitāla mobilitāte līdz ar plašākām globalizācijas un digitalizācijas tendencēm pēdējās desmitgadēs neparedzētā veidā ir pakāpeniski mazinājušas valstu spēju individuāli nodrošināt savas nodokļu politikas efektivitāti;

N. tā kā Komisijas 2022. gada pētījumā tiek lēsts, ka 2019. gadā toreiz 28 ES dalībvalstīs ikgadējās nodokļu saistību izpildes izmaksas uzņēmumiem bija vidēji 1,9 % no to apgrozījuma; tā kā uzņēmumi uzskatīja, ka visaugstākais nodokļu saistību izpildes slogs ir PVN un uzņēmumu ienākuma nodokļa jomā;

O. tā kā *Draghi* visaptverošajā ziņojumā par ES ekonomisko stāvokli ir izteikts brīdinājums par ES ražīguma un konkurētspējas pazemināšanos un tā kā tajā ir arī apgalvots, ka bez apņēmīgas rīcības ES saskarsies ar "lēnu un mokošu lejupslīdi", kā arī uzsvērta nepieciešamība pēc koordinētas politikas, kas, ietvertu, piemēram, nevajadzīgu šķēršļu likvidēšanu un ar nodokļu uzlikšanu saistītu birokrātisko šķēršļu samazināšanu;

([20]) Turpat.
([21]) Turpat.
([22]) Eiropas Komisija: Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāts, Sociālo un ekonomisko pētījumu centrs (*CASE*), *Oxford Economics*, *Syntesia*, *Bonch-Osmolovskiy, M.* un citi, "VAT gap in the EU – 2024 report", *Poniatowski, G.* (redaktors), Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2024. g.,
([23]) Eiropas Komisija, "Questions and Answers: VAT Gap 2022 report", Eiropas Komisijas tīmekļa vietne, 2022. gada 8. decembris, https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/lv/qanda_22_7519.
([24]) Eiropas Komisija: Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāts, "Annual report on taxation 2024 – Review of taxation policies in the European Union", Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2024. g., https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/154705e0-38ef-11ef-b441-01aa75ed71a1.
([25]) Eiropas Komisija: Eiropas Inovācijas padomes un MVU izpildaģentūra, Iekšējā tirgus, rūpniecības, uzņēmējdarbības un MVU ģenerāldirektorāts, *KPMG*, *VVA*, *Di Legge, A.* un citi, "Tax compliance costs for SMEs – An update and a complement – Final report", Eiropas Savienības Publikāciju birojs, 2022. gads, https://op.europa.eu/lv/publication-detail/-/publication/70a486a9-b61d-11ec-b6f4-01aa75ed71a1.

P. tā kā nodokļu politikas sadrumstalotība un pārāk sarežģītais nodokļu politikas izstrādes process uzņēmumiem un iedzīvotājiem rada dažādus šķēršļus vienotajā tirgū, piemēram, juridisko nenoteiktību, birokrātiju, nodokļu dubultas uzlikšanas risku un grūtības pieprasīt nodokļu atmaksu; tā kā šādi šķēršļi attur no pārrobežu saimnieciskās darbības vienotajā tirgū un rada risku nodokļu iestādēm, piemēram, nodokļu dubultas neuzlikšanas risku un nodokļu arbitrāžas iespējas; tā kā *Draghi* visaptverošajā ziņojumā arī vērsta uzmanība uz nepieciešamību "likvidēt jebkādus ar nodokļu uzlikšanu saistītus šķēršļus pārrobežu investēšanai ES", lai mazinātu kapitāla tirgus sadrumstalotību, un uzsvērts, ka "ES iedzīvotājiem vajadzētu būt iespējai ieguldīt citās dalībvalstīs bez sarežģītām nodokļu uzlikšanas procedūrām, kas galu galā izraisa nodokļu dubultu uzlikšanu";

Q. tā kā *Letta* ziņojumā vērsta uzmanība uz to, ka nodokļu sadrumstalotība joprojām ir būtisks šķērslis ES uzņēmumiem un it īpaši maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un ka labāka saskaņošana, sadarbojoties ES nodokļu satvara izstrādē, ir ļoti svarīga, lai atvieglotu darba ņēmēju brīvu pārvietošanos un preču un pakalpojumu brīvu apriti un lai atbalstītu izaugsmi un privāto investēšanu ([26]); tā kā rūpīgi izstrādāta un taisnīga nodokļu uzlikšanas sistēma ir ļoti svarīgs instruments, lai radītu ieņēmumus, kas nepieciešami investēšanai vispārējas nozīmes pakalpojumos visos ES reģionos,

Nodokļu uzlikšana un uzņēmējdarbības vide

1. uzsver, ka vienkāršiem un paredzamiem nodokļu jomas noteikumiem būtu jāatvieglo nodokļu maksātājiem nodokļu maksāšana un valdībām — ieņēmumu administrēšana un iekasēšana; vērš uzmanību uz nepieciešamību izveidot tādu noteikumu ievērošanai draudzīgu un uzņēmējdarbību atbalstošu ES, kurā ražīgas nozares var konkurēt un plaukt un strādājošie — nopelnīt taisnīgu darba samaksu un kurā vienlaikus tiek atbalstīta divējādā pārkārtošanās; uzsver, ka pārāk sarežģīti nodokļu uzlikšanas noteikumi var atturēt no investēšanas, un vienlaikus atzīmē, ka nodokļu politikas izstrādē būtu jāizvairās no ekonomikas dalībnieku lēmumu pieņemšanas izkropļošanas;

2. pauž nopietnas bažas par draudiem ES nodokļu uzlikšanas un iekasēšanas suverenitātei, kuri izskanēja ASV prezidenta 2025. gada 2. aprīlī paustajos apgalvojumos par PVN ES dalībvalstīs, izmantojot tos kā pamatojumu tarifu piemērošanai ES importam uz ASV; uzsver, ka tirdzniecības kari kaitē uzņēmumiem, un mudina Komisiju un dalībvalstis mazināt ar tiem saistīto neskaidrību tirdzniecības jomā un apspriesties ar ieinteresētajām personām Eiropā, kad tiks pieņemti lēmumi, reaģējot uz šādu tarifu uzlikšanu;

3. uzsver *Draghi* ziņojumā pausto apgalvojumu, ka atšķirīgie nodokļu noteikumi ES būtiski apgrūtina patiesa vienotā tirgus izveidi; atzīst, ka ES nodokļu satvara izveidē ir stingri jāievēro subsidiaritātes un proporcionalitātes princips, kā arī sadarbības princips, lai uzņēmumiem samazinātu nodokļu saistību izpildes izmaksas; uzsver, ka dalībvalstīm ir tiesības pielāgot savu nodokļu sistēmu savām specifiskajām vajadzībām, vienlaikus ievērojot kopīgus standartus un koordinējot centienus cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, kā arī nodrošinot savlaicīgu informācijas apmaiņu un veicinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus; uzskata, ka to var panākt, it īpaši, nodrošinot līdzsvaru starp valsts kompetences ievērošanu un konsekventas interpretācijas nodrošināšanu;

4. uzsver, ka, nemaz nerunājot par saskaņošanu, būtisku progresu iespējams sasniegt nodokļu saistību izpildes vienkāršošanā un administratīvo šķēršļu likvidēšanā iekšējā tirgū, izmantojot kopīgus īstenošanas rīkus, piemēram, standartizētas veidnes datu vākšanai un ziņošanai, Komisijas norādījumus un dialogu un paraugprakses apmaiņu starp dalībvalstīm;

5. atzīmē, ka ES uzņēmumi, it īpaši MVU, ir ļoti svarīgs ekonomikas izaugsmes un darbvietu radīšanas virzītājspēks visā kontinentā; atgādina, ka MVU saskaras ar būtiskiem fiskāliem izaicinājumiem sarežģīto nodokļu jomas noteikumu un sadrumstaloto nodokļu sistēmu dēļ, kas rada lielu administratīvo slogu un nodokļu saistību izpildes izmaksas — MVU šīs izmaksas ir aptuveni 30 % no samaksātajiem nodokļiem salīdzinājumā ar 2 % lielu uzņēmumu gadījumā —, kas, savukārt, kavē šo uzņēmumu izaugsmi un inovāciju; mudina Komisiju ciešā sadarbībā ar dalībvalstu nodokļu iestādēm izvērtēt pašreizējā priekšlikuma un turpmāko priekšlikumu ietekmi uz MVU un izpētīt risinājumus, kas vienkāršotu nodokļu procedūras un samazinātu nodokļu saistību izpildes izmaksas; turklāt aicina Komisiju izpētīt, kāpēc ierosinātā direktīva, ar ko izveido galvenā biroja nodokļu sistēmu MVU, neguva atsaucību Padomē, un prasa panākt konkrētu progresu un rast īstenojamus risinājumus tam, kā šajā jomā virzīties uz priekšu; prasa izstrādāt MVU un jaunuzņēmumiem paredzētu visaptverošu lietotājdraudzīgu instrumentu kopumu, tostarp pamatnostādnes, veidnes un automatizētas nodokļu deklarācijas aizpildīšanas iespējas attiecībā uz PVN, uzņēmumu ienākuma nodokli, algu sarakstu un citiem pienākumiem, kas būtu brīvi pieejamas un tiktu regulāri atjauninātas;

([26]) *Letta, E.*, "Much more than a market – Speed, security, solidarity – Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens", 2024. gada aprīlis, 91. un 111. lpp.

6. pieņem zināšanai *Draghi* ziņojumu par priekšlikumiem attiecībā uz nodokļu uzlikšanu konkrētās nozarēs, it īpaši ieteikumus par elektroenerģijas patēriņa izmaksu pazemināšanu, nemazinot ES konkurētspēju, neatturot no investēšanas, nekaitējot darbvietu radīšanai un nevājinot uzņēmumu uzticēšanos; šajā sakarā pieņem zināšanai 2025. gada janvārī notikušo ES finanšu ministru neformālo domu apmaiņu par augstajām enerģijas cenām un šī jautājuma noteikšanu par prioritāti; pieņem zināšanai pašlaik notiekošo darbu pie Enerģijas nodokļu direktīvas ([27]) pārskatīšanas, vēršot uzmanību uz to, ka liela nozīme ir vērienīgiem mērķiem klimata jomā, pašreizējai ekonomiskajai realitātei, augstajām enerģijas cenām un nepieciešamībai pēc savienotības;

Konkurētspēja un ekonomikas izaugsme

7. uzsver, ka konkurētspēja ir plašs jēdziens, kas nozīmē tādu ražīguma līmeni, kurš spēj virzīt uz priekšu ilgtspējīgu izaugsmi un līdz ar to nodrošināt ienākumus un labklājību visiem; vērš uzmanību uz to, ka konkurētspējīga ekonomika ir tāda ekonomika, kas ne tikai ir draudzīga uzņēmumiem, bet arī nodrošina augstu nodarbinātības un sociālās labklājības līmeni, inovācijas spēju, atbilstošas izglītības iespējas, infrastruktūru, kā arī spēcīgas institūcijas un augstus tiesiskuma standartus; atzīst, ka efektīva un plānoto mērķu sasniegšanai atbilstoša nodokļu uzlikšana — tostarp pasākumi, kuru mērķis ir ierobežot kaitējošu nodokļu konkurenci un sacensību par zemākajām nodokļu likmēm — ir izšķiroši svarīga, lai radītu publiskos līdzekļus, kas nepieciešami ilgstošai publiskai un privātai investēšanai, kura uzlabos ES konkurētspēju un veicinās sociālo un ekonomisko kohēziju un izaugsmi;

8. atzinīgi vērtē Eiropadomes secinājumus par jauno Eiropas konkurētspējas kursu; šajā sakarā pauž nožēlu par to, ka nodokļu uzlikšana nav ņemta vērā Eiropas konkurētspējas uzlabošanā; prasa pastiprināt sadarbību nodokļu jomā ES, mazinot sadrumstalotību un sarežģītību un vienlaikus veicinot ciešāku sadarbību un uzticēšanos starp dalībvalstīm, jo tas ir ļoti svarīgi Eiropas ekonomikas konkurētspējas uzlabošanai;

9. aicina Komisiju un dalībvalstis vienoties par saskaņotu pieeju valsts nodokļu izdevumu pārredzamības uzlabošanai, lai nodrošinātu, ka tā rada vēlamos politikas mērķus izmaksu ziņā efektīvā veidā atbilstoši ES kopējiem mērķiem un prioritātēm, ka tā neparedzēti vai nelabvēlīgi neietekmē iekšējo tirgu un ka tā nerada iespējas izvairīties no nodokļu maksāšanas un īstenot agresīvu nodokļu plānošanu;

10. atzinīgi vērtē Eiropadomes secinājumus par liekā atmešanu un vienkāršošanu nodokļu jomā; uzsver, ka ES nākotnes iniciatīvās par nodokļu uzlikšanu pirmkārt īpaša uzmanība būtu jāpievērš administratīvajai vienkāršošanai, nodokļu noteikumu pārklāšanās novēršanai (attiecīgā gadījumā), skaidrības palielināšanai, nodokļu noteikumu piemērošanas racionalizēšanai un konstatētās diverģences vai neefektivitātes novēršanai, jo tās var negatīvi ietekmēt vienotā tirgus darbību; uzsver arī to, ka Komisijai būtu jāatvieglo ciešāka sadarbība starp dalībvalstīm un valsts nodokļu administrācijām un jāmudina uz šādu sadarbību, lai būtu iespējams konsekventāk interpretēt tiesību aktus tiešo un netiešo nodokļu jomā;

11. pieņem zināšanai Komisijas Kopīgā pētniecības centra 2022. gadā veikto pētījumu, kurā konstatēts, ka pašvaldību budžeta ieņēmumi no nodokļiem, ar ko apliek vietējo saimniecisko darbību, municipalitātēm var kalpot par stimulu rīkoties vietējā līmenī un veicināt vietējo saimniecisko darbību; šajā sakarā aicina Komisiju pastiprināt šādu pētniecību un kopā ar dalībvalstīm iesaistīties savstarpējas mācīšanās procesā, lai mudinātu municipalitātes rūpēties par saviem uzņēmumiem, tādējādi atraisot neizmantoto potenciālu nolūkā veicināt ekonomikas izaugsmi visā ES;

12. uzsver, ka labi izstrādāti un pamatoti nodokļu stimuli, kam ir ekonomiskā būtība un kas sniedz sociālekonomisku labumu, var atbalstīt saimnieciskās darbības, kuras veicina publisku mērķu sasniegšanu, tostarp perifēros un citos ģeogrāfiskā stāvokļa ziņā nelabvēlīgos ES apgabalos; atzīmē, ka nodokļu stimuliem būtu ne tikai jāatbilst Līgumiem un ierobežojumiem, kas attiecas uz fiskālo telpu, bet tie arī nedrīkstētu izraisīt iekšējā tirgus sadrumstalotību, un prasa izstrādāt instrumentu kopumu, lai nodrošinātu dialogu, pārredzamību un koordināciju starp dalībvalstīm attiecībā uz nodokļu stimuliem; atzinīgi vērtē Komisijas nodomu izdot nesaistošas pamatnostādnes par nodokļu stimuliem un prasa veikt turpmāku pētījumu par ESAO otrā pīlāra noteikumu par nodokļu stimuliem īstenošanas ietekmi un izdot ieteikumus, lai nodrošinātu to efektivitāti otrā pīlāra ietvaros; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai nodokļu stimuli arī turpmāk atbilstu ES valsts atbalsta satvaram; atgādina par ES saistībām klimata pārmaiņu jomā un Parlamenta pastāvīgo atbalstu šiem mērķiem un mudina Komisiju un dalībvalstis koordinēt centienus un apsvērt iespējamos ieguvumus no zaļajām investīcijām paredzētajiem nodokļu stimuliem;

([27]) Padomes Direktīva 2003/96/EK (2003. gada 27. oktobris), kas pārkārto Kopienas noteikumus par nodokļu uzlikšanu energoproduktiem un elektroenerģijai (OV L 283, 31.10.2003., 51. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

13. atgādina, ka vairākas likumdošanas iniciatīvas nodokļu uzlikšanas jomā nevirzās uz priekšu; šajā sakarā uzsver nepieciešamību nodrošināt juridisko noteiktību un paredzamību ES uzņēmumiem; pieņem zināšanai Komisijas skaidrojumu par to, kuras iniciatīvas nodokļu uzlikšanas jomā ir jāatsauc;

Nodokļu vienkāršošana un digitalizācija

14. atgādina par Komisijas prioritāti nodrošināt uzņēmējdarbības vides vienkāršošanu visās politikās, tostarp nodokļu uzlikšanā tās kompetences jomās, lai ziņošanas prasības samazinātu vismaz par 25 % (un MVU — vismaz par 35 %); šajā sakarā aicina Komisiju ciešā sadarbībā un uzturot pastāvīgu dialogu ar dalībvalstīm, sistemātiski veikt visu jauno ar nodokļiem saistīto tiesību aktu priekšlikumu *ex ante* ietekmes izvērtēšanu, kā arī pašreizējo pasākumu konkurētspējas pārbaudi, lai izmērītu cerēto administratīvā sloga samazinājumu un nodrošinātu, ka jaunie noteikumi atbilst ES mērķiem — panākt ekonomikas izaugsmi un īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos;

15. mudina Komisiju konstatēt un novērst visus dubultas ziņošanas gadījumus un izveidot sistēmu efektīvai nodokļu administrāciju datu kopīgošanai, tādējādi atbrīvojot nodokļu maksātājus no divkārša ziņošanas pienākuma; atzīmē, ka šajā sakarā ir iespējams panākt vienkāršus ieguvumus, piemēram, grozot Direktīvu (ES) 2021/2101 ([28]) par publisku pārskatu sniegšanu par katru valsti, lai nodrošinātu ES noteikumu līdzvērtību Globālās ziņošanas iniciatīvas 207. ziņošanas standartam, kas attiecas uz nodokļu maksāšanu; aicina Komisiju izvērtēt šādas līdzvērtības sniegtās priekšrocības;

16. aicina Komisiju un dalībvalstis racionalizēt aizsardzības rūpniecībai noteiktās nodokļu saistības, paplašinot un vienkāršojot atbrīvojumus no PVN, kurus piemēro iepirkumam kopīgo ES aizsardzības iniciatīvu kontekstā;

17. prasa izveidot ES nodokļu datu centru, lai uzlabotu informācijas par nodokļiem automātisko apmaiņu un mazinātu administratīvo slogu; mudina Komisiju un dalībvalstis izmantot esošos instrumentus, tādus kā PVN informācijas apmaiņas sistēma (*VIES*) un akcīzes preču aprites un kontroles sistēma (*EMCS*), un izpētīt iespēju paplašināt to piemērošanas jomu, iekļaujot tajā arī, piemēram, tiešo nodokļu uzlikšanu; uzsver, ka šādam centram būtu jānodrošina iespēja veikt ar tādas nodokļu uzlikšanas kontroles procesu saistītas informācijas kopīgu analīzi, kurai ir pārrobežu komponents, jānovērš dublēšanās un jākalpo par vienotu piekļuves punktu nodokļu administrācijām visā ES;

18. uzsver, ka e-rēķinu sagatavošanai var būt ļoti svarīga loma pārredzamības uzlabošanā, administratīvā sloga mazināšanā un iespējas reāli un efektīvi izmantot paziņotos datus nodrošināšanā;

19. atgādina, ka, nepastāvot pamatīgai ziņošanas sistēmai, nodokļu administrācijām nebūs pamatinformācijas, kas nepieciešama, lai atklātu, izmeklētu un novērstu ļaunprātīgu rīcību nodokļu jomā; uzsver, ka piekļuve savlaicīgi iesniegtiem un visaptverošiem nodokļu datiem ir ļoti svarīga, lai aizsargātu nodokļu sistēmu taisnīgumu un publiskos ieņēmumus;

20. atzīst — lai pamatotu ziņošanas prasību izpildes izmaksas, ir nepieciešamas efektīvas un ar pietiekamiem resursiem nodrošinātas nodokļu administrācijas, kurām ir atbilstoši apmācīts personāls un moderna digitālā infrastruktūra; uzsver nepieciešamību investēt nodokļu iestāžu veiktspējā, lai nodrošinātu, ka pilnībā tiek izmantots pašreizējo ziņošanas pienākumu potenciāls;

21. atgādina, ka vienkārši, stabili un paredzami noteikumi nodokļu jomā ir ļoti svarīgi konkurētspējīgai ekonomikai un ka tie veicinās darbvietu radīšanu un ekonomiskā izaugsmi; aicina Komisiju izdot ieteikumus par to, kā izveidot vienkāršotu un konkurētspējīgu nodokļu sistēmu, lai mazinātu administratīvo slogu uzņēmumiem un iedzīvotājiem gadījumos, kad tas tiek uzskatīts par nepieciešamu, šajā nolūkā, piemēram, racionalizējot nodokļu maksātāja identifikācijas numura izmantošanu dalībvalstīs, un nodokļu stimulu jomā; atzīst, ka noteiktība nodokļu jomā un atmaksas procedūru un atskaitījumu vienkāršošana ir svarīgi risinājumi administratīvā sloga mazināšanai, it īpaši MVU;

([28]) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2021/2101 (2021. gada 24. novembris), ar ko Direktīvu 2013/34/ES groza attiecībā uz ienākuma nodokļa informācijas atklāšanu, ko veic konkrēti uzņēmumi un filiāles (OV L 429, 1.12.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2021/2101/oj).

22. atzīmē vispārējas nodokļu vienkāršošanas nozīmi; uzsver nepieciešamību palielināt privātpersonu līdzdalību kapitāla tirgos, vienkāršojot nodokļu deklarēšanas procedūras attiecībā uz krājkontiem un ieguldījumu kontiem, it īpaši gadījumos, kad šie konti ir papildināti ar nodokļu stimuliem; turklāt atzīmē uzņēmumiem paredzētos Komisijas izmēģinājuma projektus uz sadarbību balstītas atbilstības nodrošināšanas jomā, kuru mērķis ir samazināt revīziju skaitu un uzlabot strīdu izšķiršanu uzņēmumiem, kas saskaras ar augstiem atbilstības nodrošināšanas standartiem;

23. uzsver digitalizācijas, it īpaši mākslīgā intelekta (MI), potenciālu administratīvā sloga un atbilstības nodrošināšanas izmaksu samazināšanā uzņēmumiem, sevišķi MVU, un PVN jomā veiktās krāpšanas atklāšanas veicināšanā, vienlaikus saglabājot cilvēka elementu kvalitātes pārbaudē un lai nodrošinātu aizsardzības pasākumus pret diskriminācijas risku; atzīmē, ka digitalizācija arī var uzlabot publisko nodokļu administrēšanu ar nosacījumu, ka tiek garantēta ar nodokļiem saistītu lēmumu automatizētas pieņemšanas pārredzamība un pietiekama pārraudzība; mudina Komisiju un dalībvalstis panākt progresu nodokļu administrēšanas digitalizācijā un vienkāršošanā, vienlaikus pastiprinot sadarbību, koordināciju un paraugprakses un zinātības apmaiņu starp valstu iestādēm, Komisijai darbojoties kā procesa atvieglotājai;

24. uzsver, ka dalībvalstīm būtu jāpiešķir atbilstoši cilvēkresursi un finanšu līdzekļi jebkādu jaunu nodokļu jomas tiesību aktu īstenošanai un nodokļu administrācijas modernizēšanai, it īpaši, investējot personāla komplektēšanā, apmācībā, integrētās un sadarbspējīgās IT sistēmās un konsultācijās ar privāto sektoru; aicina Komisiju palielināt atbalstu dalībvalstīm, izmantojot programmu *FISCALIS*, un izpētīt iespēju izstrādāt un pieņemt īpašu ES finansēšanas programmu, lai turpinātu atbalstīt šādu investēšanu;

25. aicina Komisiju savas kompetences ietvaros un ciešā sadarbībā un uzturot pastāvīgu dialogu ar dalībvalstīm, izvērtēt un vienkāršot pašreizējo PVN satvaru, lai mazinātu administratīvo slogu, tostarp uzņēmumiem un kopienas organizācijām, uzlabotu konkurētspēju un samazinātu starpību starp plānotajiem un faktiski iekasētajiem nodokļu ieņēmumiem (neiekasētie PVN ieņēmumi); atkārtoti prasa vienkāršotu un modernizētu PVN sistēmu ar ierobežojumiem attiecībā uz atbrīvojumiem un nestandarta likmēm, lai veicinātu godīgu konkurenci, samazinātu nodokļu saistību izpildes izmaksas un uzlabotu nodokļu saistību brīvprātīgu izpildi; pieņem zināšanai tiesību aktu paketi "PVN digitālajā laikmetā" (PDL) un aicina Komisiju izdot skaidras un konsekventas pamatnostādnes, lai atbalstītu Direktīvas (ES) 2025/516 ([29]) raitu īstenošanu, it īpaši attiecībā uz ES digitālās ziņošanas prasību; uzsver, ka PVN saistību neizpildes pakāpe dalībvalstīs būtiski atšķiras, un atzinīgi vērtē PDL paketi kā instrumentu pārredzamības uzlabošanai un krāpšanas mazināšanai; mudina koordinēt īstenošanu valsts līmenī, lai nodrošinātu saskaņotību un to, ka PVN vienas pieturas aģentūras modelis ir efektīvs un lietotājdraudzīgs, it īpaši MVU; prasa turpināt reformas, lai maziem uzņēmumiem atvieglotu elektronisku PVN reģistrēšanu un palielinātu PVN iekasēšanas digitalizāciju; aicina Komisiju aizvien plašāk izmantot PVN vienas pieturas aģentūru uzņēmumu pārrobežu e-komercijas darījumiem ar patērētājiem, lai samazinātu administratīvo slogu un nodokļu saistību izpildes izmaksas;

26. atzīmē, ka pēdējos desmit gados ir būtiski mainījušies iepirkšanās paradumi, Covid-19 pandēmijas laikā strauji palielinoties e-komercijai, un ka šie paradumi ir saglabājušies; atzīst, ka tiešsaistes pirkumiem būtu jāveicina PVN saistību izpilde, pateicoties elektroniskajai revīzijas izsekojamībai, tomēr Komisijas ziņojumā par 2024. gadā neiekasēto PVN ir uzsvērts, ka, ņemot vērā sarežģītību, ko rada pārdošana tiešsaistē, šī savstarpējā sakarība nav tik skaidri izteikta; ņemot vērā e-komercijas pieaugošo popularitāti, mudina Komisiju izvērtēt PVN jomas *acquis* mērķderīgumu;

27. prasa uzlabot Padomes Direktīvu 2008/9/EK ([30]); uzsver, ka ir svarīgi izpētīt iespēju integrēt pārrobežu PVN atmaksu vienas pieturas aģentūras modelī, lai vēl vairāk vienkāršotu PVN saistību izpildi pārrobežu tirdzniecībā iesaistītiem uzņēmumiem, vienlaikus nodrošinot saskaņošanu ar esošajām PVN saistībām dalībvalstīs;

([29]) Padomes Direktīva (ES) 2025/516 (2025. gada 11. marts), ar ko groza Direktīvu 2006/112/EK attiecībā uz PVN noteikumiem digitālajā laikmetā (OV L, 2025/516, 25.3.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/516/oj).

([30]) Padomes Direktīva 2008/9/EK (2008. gada 12. februāris), ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Direktīvā 2006/112/EK paredzētajai pievienotās vērtības nodokļa atmaksāšanai nodokļa maksātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgās valsts teritorijā, bet veic uzņēmējdarbību citā dalībvalstī (OV L 44, 20.2.2008., 23. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2008/9/oj).

28. prasa konsekventi piemērot pamatjēdzienus un racionalizēt definīcijas, lai uzlabotu PVN sistēmas efektivitāti, tostarp, piemēram, nosakot vienotu interpretāciju attiecībā uz PVN direktīvas ([31]) 36. pantā minētajām uzstādītajām un samontētajām precēm un konsekventi izmantojot saimnieciskās darbības pastāvīgas vietas un pastāvīgas vai citas iestādes definīciju;

29. uzsver nepieciešamību pēc ilgtspējīgākas un taisnīgākas PVN sistēmas, turpinot apsvērt to, kā PVN likmes varētu izmantot ilgtspējas mērķu sasniegšanai; ierosina, lai Komisija izvērtētu to, vai ir iespējams atcelt PVN maksājumus par precēm, kuras piegādā bez maksas sociāla vai ar vidi saistīta labuma sniegšanas nolūkā;

30. atzīmē — lai gan samazinātu PVN likmju piemērošanai ir leģitīms nolūks dalībvalstu plašāku sociālu un ekonomisku mērķu atbalstīšanā, tostarp atbalsta sniegšanā mazaizsargātiem sabiedrības locekļiem un bērniem, to plašāka piemērošana palielina juridisko nenoteiktību un nodokļu sistēmas sarežģītību; uzsver, ka samazinātas PVN likmes var izraisīt patēriņa cenu pazemināšanos, taču tas ir atkarīgs arī no citiem faktoriem; tādēļ uzskata, ka, veicot vienkāršošanu, būs lietderīga periodiska pārskatīšana un izvērtēšana, lai noteiktu, kuras samazinātās PVN likmes joprojām ir nepieciešamas un efektīvas dalībvalstu izvirzīto politikas mērķu sasniegšanai;

31. atkārto Parlamenta nostāju attiecībā uz ierosināto galvenā biroja nodokļu sistēmu MVU, "Unshell" direktīvu un atvieglojumu tādu stimulu samazināšanai, kas sekmē parādsaistību uzņemšanos (*DEBRA*);

32. uzsver, ka sarežģītā dažādo valsts nodokļu sistēmu mijiedarbība un to atšķirības var radīt nevienlīdzīgus konkurences apstākļus un nelabvēlīgi ietekmēt iekšējā tirgus darbību; uzsver, ka tas var atturēt no pārrobežu investēšanas, tādējādi potenciāli nostādot īpaši nelabvēlīgā stāvoklī MVU un uzņēmumus, kuri darbojas tikai iekšzemē, jo tiem trūkst līdzekļu, lai iesaistītos sarežģītās nodokļu plānošanas shēmās, un līdz ar to tie saskaras ar negodīgiem konkurences apstākļiem, kas neveicina darbības paplašināšanu;

33. pieņem zināšanai darbu pie priekšlikuma Padomes direktīvai par uzņēmējdarbību Eiropā: ienākuma nodokļu sistēma (*BEFIT*); atgādina, ka, ierosinot *BEFIT*, Komisijas mērķis bija samazināt nodokļu jomas noteikumu sarežģītību un nodokļu saistību izpildes izmaksas ES uzņēmumiem, kuri darbojas pāri robežām; pieņem zināšanai tās potenciālu sadrumstalotības mazināšanā un vienlīdzīgu konkurences apstākļu radīšanā uzņēmumiem iekšējā tirgū; uzsver, ka visām ES iniciatīvām ir jāsniedz pievienotā vērtība gan juridiskā, gan ekonomiskā ziņā, un prasa izmantot efektīvu un līdzsvarotu pieeju, kas sniegtu labumu visām dalībvalstīm, ievērotu subsidiaritātes principu un būtu saskaņota ar ESAO otrā pīlāra noteikumu īstenošanu;

ESAO pirmais un otrais pīlārs un starptautiska nodokļu uzlikšana

34. atkārto ES stingro apņemšanos īstenot ESAO/G20 Iekļaujošā satvara divu pīlāru pieeju, vienlaikus ņemot vērā pašreizējo situāciju otrā pīlāra noteikumu jomā, tostarp ASV prezidenta neseno 2025. gada 20. janvārī izdoto izpildrīkojumu, ar ko tiek paziņots, ka ESAO globālā vienošanās par nodokļiem ASV nav spēkā; mudina Komisiju par prioritāru noteikt darbu, kas saglabā un aizsargā minēto vienošanos, lai novērstu atgriešanos pie kaitējošas nodokļu konkurences uz publisko ieņēmumu un ES interešu rēķina; mudina Komisiju informēt Parlamentu par ārkārtas situācijas plāniem un nekavējoties veikt konkrētus pasākumus, lai aizsargātu Otrā pīlāra direktīvas ([32]) integritāti un efektivitāti un ES intereses un novērstu pretpasākumus; norāda uz administratīvas vienkāršošanas iespēju Otrā pīlāra direktīvas īstenošanā;

([31]) Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28. novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([32]) Padomes Direktīva (ES) 2022/2523 (2022. gada 14. decembris) par globāla minimāla nodokļu līmeņa nodrošināšanu starptautisku uzņēmumu grupām un lielām vietējām grupām Savienībā (OV L 328, 22.12.2022., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2523/oj).

35. uzsver, ka otrajam pīlāram būtu jānodrošina globālas minimālās nodokļu likmes uzlikšana starptautiskām un lielām vietējām grupām ES; atzinīgi vērtē tā transponēšanu valsts tiesību aktos; lai izvairītos no savstarpēji pretrunīgu nodokļu uzlikšanas režīmu ieviešanas, kas var radīt jucekli, prasa nodrošināt juridisko skaidrību, ņemot vērā neatbilstību starp ESAO otrā pīlāra noteikumiem un to, kā dalībvalstis tos īsteno, it īpaši attiecībā uz kuģniecības darbībām; cer, ka drīz tiks pabeigts administratīvo norādījumu apspriešanas un publicēšanas process un ka tie uzņēmumiem, kas ietilpst otrā pīlāra darbības jomā, sniegs nepieciešamo noteiktību; gaida turpmākās norises attiecībā uz esošajiem aizsardzības noteikumiem, kuru mērķis ir atvieglot atbilstības nodrošināšanu, piemēram, pastāvīga aizsardzības noteikuma izstrādi;

36. uzsver, ka Eiropas Prokuratūrai (*EPPO*) un Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir bijusi būtiska loma krāpšanas nodokļu jomā un izvairīšanās no nodokļu maksāšanas gadījumu konstatēšanā un izmeklēšanā un ka šīm iestādēm ir efektīvi jāsadarbojas savā starpā un ar valstu nodokļu iestādēm;

37. pieņem zināšanai ESAO 2023. gada oktobrī publicēto Daudzpusējo konvenciju, kurā izklāstīti tehniskie noteikumi pirmā pīlāra A summas piemērošanai, un notiekošās sarunas; aicina Komisiju izvērtēt digitālo pakalpojumu nodokļa iespējamo ietekmi;

Nodokļu šķēršļi vienotajā tirgū

38. pieņem zināšanai *Letta* ziņojumu un atsauci uz brīvprātīgu 28. režīmu, kura mērķis ir piesaistīt un noturēt ES inovatīvus jaunuzņēmumus; atzīmē, ka sadrumstalotā ES nodokļu vide rada sarežģītību, nenoteiktību un augstas nodokļu saistību izpildes izmaksas ES uzņēmumiem, it īpaši MVU, un aicina Komisiju izpētīt un izvērtēt 28. režīma iespējamas piemērošanas priekšrocības un trūkumus; uzsver nepieciešamību likvidēt nodokļu radītos šķēršļus pārrobežu investēšanai, lai mazinātu pārmērīgo paļaušanos uz parādu un palielinātu pašu kapitāla izmantošanu uzņēmumu finansēšanā; šajā sakarā atgādina *Draghi* ziņojumu, kurā uzsvērts, ka ES iedzīvotājiem vajadzētu būt iespējai ieguldīt citās dalībvalstīs bez sarežģītām nodokļu uzlikšanas procedūrām, kas faktiski rada nodokļu dubultu uzlikšanu; uzsver, ka šo principu ievērošana ir ļoti svarīga, lai ES padarītu par konkurētspējīgu un uz inovāciju orientētu investīciju centru; uzsver arī to, ka ir svarīgi izpētīt iespējas, kā visā ES vienkāršot un standartizēt transfertcenu noteikšanas dokumentēšanas noteikumus, tostarp rūpīgi un pārdomāti izvērtēt esošās robežvērtības un būtiskuma kritērijus, vienlaikus ņemot vērā dalībvalstu īpatnības, lai samazinātu darījumu atbilstības nodrošināšanas izmaksas, nemazinot pārredzamības standartu nozīmi un neatvieglojot agresīvu nodokļu plānošanu un izvairīšanos no nodokļu maksāšanas;

39. pauž nožēlu, ka Komisijas Konkurētspējas kompasā trūkst konkrētu norādījumu par to, kā likvidēt nodokļu uzlikšanas radītos šķēršļus pārrobežu investēšanai; aicina Komisiju veikt specifiskus pētījumus, lai izvērtētu šīs sadrumstalotības ietekmi uz ekonomiku un konkurētspēju, īpašu uzmanību pievēršot visvairāk skarto nozaru noteikšanai un ierosinot konkrētus pasākumus, kā vienkāršot nodokļu sistēmas un paaugstināt dalībvalstu savstarpējo uzticēšanos, it īpaši, lai atbalstītu MVU;

40. atzinīgi vērtē to, ka nesen stājās spēkā Direktīva par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem ([33]) (*FASTER* direktīva), kas ir pirmais solis ceļā uz pārrobežu nodokļu procedūru modernizēšanu un racionalizēšanu ES; atzīmē *Draghi* ziņojuma ieteikumus un atgādina ieteikumus, kas iekļauti Parlamenta rezolūcijā par Eiropas satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā ([34]), jo šī satvara izveide ir svarīga, lai mazinātu sarežģītību, palielinātu juridisko noteiktību ieguldītājiem un izbeigtu praksi meklēt jurisdikciju ar vislabvēlīgāko nodokļu režīmu; turklāt norāda, ka nodokļu politikas reforma varētu arī atvieglot ES kapitāla tirgu turpmāku integrāciju uzkrājumu un investīciju savienības kontekstā;

41. aicina Komisiju apzināt esošos uz nodokļu uzlikšanu balstītos šķēršļus vienotā tirgus integrācijai un izstrādāt rīcības plānu to novēršanai;

([33]) Padomes Direktīva (ES) 2025/50 (2024. gada 10. decembris) par ātrāku un drošāku atvieglojumu piemērošanu pārmērīgiem ieturējuma nodokļiem (OV L, 2025/50, 10.1.2025., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/50/oj).

([34]) Eiropas Parlamenta 2022. gada 10. marta rezolūcija par Eiropas satvaru nodokļa ieturēšanai ienākumu izcelsmes vietā (OV C 347, 9.9.2022., 172. lpp.).

42. prasa noteikt vadošus principus attiecībā uz nodokļu maksātāju tiesībām, lai precīzi noteiktu ilgstošus nodokļu šķēršļus vienotajā tirgū, un ieteikt paraugpraksi, kas gūta visā ES, lai uzlabotu nodokļu maksātāju pieredzi, vienlaikus nodrošinot, ka šādi vadoši principi neierobežo dalībvalstu iespēju ieviest ļaunprātīgas izmantošanas novēršanas pasākumus, lai nodrošinātu savu nodokļu jomas tiesību aktu pienācīgu izpildi; pieņem zināšanai Komisijas nevēlēšanos iesniegt plānoto paziņojumu par iedzīvotāju kā nodokļu maksātāju tiesībām, par ko tā bija paziņojusi savā rīcības plānā 2021. gadam;

43. atzinīgi vērtē Komisijas paziņojumu par uzkrājumu un investīciju savienību un it īpaši tās vēlmi likvidēt atšķirības valstu nodokļu uzlikšanas procedūrās, kas rada administratīvo slogu un šķēršļus pārrobežu investēšanai, kā arī tās vēlmi atbalstīt dalībvalstu rīcību šajā nolūkā;

44. atzīmē, ka būtiskās atšķirības ienākumiem no kapitāla piemērotajā nodokļu režīmā var radīt sarežģītību un juridisko nenoteiktību pārrobežu investoriem; vērš uzmanību uz to, ka *Draghi* visaptverošajā ziņojumā ir atzīta nepieciešamība "likvidēt jebkādus ar nodokļu uzlikšanu saistītus šķēršļus pārrobežu investēšanai ES", lai mazinātu kapitāla tirgus sadrumstalotību; uzsver līdzsvarotākas nodokļu kopuma struktūras nozīmi ekonomikas noturībai un aicina Komisiju un dalībvalstis izvērtēt turpmākas koordinācijas un vienkāršošanas priekšrocības šajā jomā, lai veicinātu pārrobežu investēšanu;

Cīņa pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas, nodokļu apiešanu un agresīvu nodokļu plānošanu

45. atgādina, ka, īstenojot otrā pīlāra noteikumus, ir svarīgi uzraudzīt iespējamu jaunu kaitējošas nodokļu konkurences veidu parādīšanos;

46. apņemas cīnīties pret agresīvu nodokļu plānošanu — ko piekopj gan uzņēmumi, gan fiziskas personas —, lai panāktu taisnīgu Eiropas ekonomiku, ņemot vērā MVU un mājsaimniecību ar zemiem un vidējiem ienākumiem īpašo stāvokli un intereses; atzīst agresīvas nodokļu plānošanas būtisko ietekmi uz ieņēmumiem, jo tā rada nevienlīdzīgus konkurences apstākļus ekonomikas dalībniekiem, var pasliktināt attieksmi pret nodokļu maksāšanu un samazina dalībvalstu nodokļu bāzi; mudina Komisiju un dalībvalstis uzlabot dalībvalstu savstarpējo sadarbību cīņā pret agresīvu nodokļu plānošanu, it īpaši, pastiprinot informācijas apmaiņu, koordinējot revīziju un uzlabojot izpildes nodrošināšanu; atgādina Parlamenta rezolūcijas par ES prasību īstenošanu attiecībā uz apmaiņu ar nodokļu informāciju ([35]), par ES nodokļu oāžu saraksta pārskatīšanu ([36]) un par ES politikas par kaitējošu nodokļu praksi reformēšanu; uzsver, ka pieaugoša nodokļu režīmu sarežģītība var radīt nepareizus stimulus agresīvai nodokļu plānošanai un tam, lai izvairītos no nodokļu maksāšanas, un ka šie stimuli var būt nepārredzami; prasa dalībvalstīm un Komisijai cīņā pret krāpšanu nodokļu jomā un agresīvu nodokļu plānošanu izmantot atbilstošu un uz risku balstītu pieeju;

47. uzsver pašreizējo Direktīvā par administratīvu sadarbību ([37]) (*DAC*), Nodokļu apiešanas novēršanas direktīvā ([38]) (*ATAD*) un Daudzpusējā kompetento iestāžu nolīgumā (*MCAA*) paredzēto mehānismu nozīmi, jo tie būtiski uzlabo pārredzamību un pārrobežu sadarbību starp nodokļu iestādēm, ļaujot efektīvāk reaģēt uz agresīvu nodokļu plānošanu; uzsver arī *DAC* un *ATAD* izraisīto pieaugošo administratīvo slogu un nodokļu saistību izpildes izmaksas nodokļu administrācijām un nodokļu maksātājiem un atzinīgi vērtē šo direktīvu pārskatīšanu un vienkāršošanu, vienlaikus saglabājot pašreizējos standartus;

48. vērš uzmanību uz nepieciešamību novērst neatbilstību starp *ATAD* un ESAO otrā pīlāra pieeju, lai nodrošinātu saskaņotību un juridisko noteiktību visā ES, tostarp apsvērt iespēju racionalizēt dalībvalstīm piešķirtās izvēles iespējas un izņēmumus; pieņem zināšanai Komisijas paziņojumu, ka tā saskaņā ar otrā pīlāra vienošanos izvērtēs *ATAD*, ņemot vērā otro pīlāru, un iepazīstinās ar visaptverošu ziņojumu par pasākumiem 2025. gada 3. ceturksnī; aicina Komisiju sniegt norādījumus dalībvalstīm par to, kā interpretējams *ATAD* iekļautais vispārējais noteikums par ļaunprātīgas izmantošanas novēršanu, un prasa pārskatīt šo direktīvu, lai vienkāršotu tās īstenošanu un palielinātu tās efektivitāti;

([35]) Eiropas Parlamenta 2021. gada 16. septembra rezolūcija par ES prasību īstenošanu attiecībā uz apmaiņu ar nodokļu informāciju: progress, gūtā pieredze un risināmās problēmas (OV C 117, 11.3.2022., 120. lpp.).

([36]) Eiropas Parlamenta 2021. gada 21. janvāra rezolūcija par ES nodokļu oāžu saraksta pārskatīšanu (OV C 456, 10.11.2021., 177. lpp.).

([37]) Padomes Direktīva 2011/16/ES (2011. gada 15. februāris) par administratīvu sadarbību nodokļu jomā un ar ko atceļ Direktīvu 77/799/EEK (OV L 64, 11.3.2011., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/16/oj).

([38]) Padomes Direktīva (ES) 2016/1164 (2016. gada 12. jūlijs), ar ko paredz noteikumus tādas nodokļu apiešanas prakses novēršanai, kas tieši iespaido iekšējā tirgus darbību (OV L 193, 19.7.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2016/1164/oj).

49. atzīmē *DAC* lomu izvairīšanās no nodokļu maksāšanas, nodokļu apiešanas un agresīvas nodokļu plānošanas mazināšanā un pārredzamības palielināšanā, vienlaikus vēršot uzmanību uz sarežģītību un administratīvo slogu, it īpaši attiecībā uz *DAC 6* ([39]); uzsver nepieciešamību pārskatīt *DAC 6* un aicina Komisiju veikt šīs direktīvas radīto atbilstības nodrošināšanas izmaksu izvērtēšanu, kā arī pastiprināt norādījumus, uzlabot riska analīzi un maksimāli izmantot tehnoloģijas labākai datu vākšanai, lai nodrošinātu efektivitāti nodokļu pārredzamības veicināšanā un novērstu nesamērīgas izmaksas un administratīvo slogu; norāda, ka, veicot šo atkārtoto izvērtēšanu, būtu jāapsver iespēja pasargāt MVU no nevajadzīgiem ziņošanas pienākumiem un sniegt lielāku skaidrību par standartiem attiecībā uz ziņojamām pārrobežu shēmām; ierosina apsvērt iespēju pārskatīt *DAC 7* ([40]), lai izvērtētu, vai, ieviešot PDL paketē paredzēto reāllaika ziņošanu, būtu iespējams samazināt informācijas apmaiņu;

50. īpaši atzīmē nepieciešamību izmantot pārskatīšanas procesu, lai novērstu pašreizējo noteikumu pārklāšanos un racionalizētu un vienkāršotu vispārējo noteikumu un jēdzienu piemērošanu; norāda, ka terminu un jēdzienu standartizācija ir ļoti svarīga, lai vienkāršotu atbilstības nodrošināšanu, jo tas, ka valstis tos interpretē atšķirīgi, var izraisīt sadrumstalotību un sarežģītību;

51. prasa pastiprināt sadarbību starp *EPPO* un *Eurofisc*, lai uzlabotu izlūkdatu apmaiņu, koordinētu izpildes nodrošināšanas centienus un veiktu pārrobežu izmeklēšanu cīņā pret krāpšanu PVN jomā un citiem izvairīšanās no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanas veidiem; uzsver nepieciešamību racionalizēt sadarbību starp šīm institūcijām, lai, maksimāli izmantojot to attiecīgās pilnvaras un speciālās zināšanas, nodrošinātu efektīvāku un vienotu ES reaģēšanu uz pārrobežu krāpšanu nodokļu jomā; mudina Komisiju un dalībvalstis atvieglot šo sadarbību, uzlabojot datu apmaiņas mehānismus, nodrošinot atbilstošus resursus un veicinot kopīgus izmeklēšanas centienus; uzsver — lai atvieglotu pārrobežu saimniecisko darbību, ir nepieciešams pastiprināt koordināciju nodokļu jautājumos starp dalībvalstīm cīņā pret izvairīšanos no nodokļu maksāšanas un nodokļu apiešanu; atzīmē, ka ES ir jānodrošina, lai visi importētie produkti tiktu pienācīgi aplikti ar atbilstošu muitas nodokli;

Pārrobežu nodokļu uzlikšana un darbaspēka mobilitāte

52. aicina Komisiju iepazīstināt ar pētījumu par to, kā vienkāršot nodokļu noteikumus un novērst nodokļu sadrumstalotību pārrobežu darba ņēmējiem un pašnodarbinātām personām, lai veicinātu konkurētspēju, padziļinot iekšējo tirgu, un aizsargātu nodokļu ieņēmumus, radot vienlīdzīgus konkurences apstākļus, un nepieciešamības gadījumā nākt klajā ar šajā jomā veicamo pasākumu kopumu; atzīmē, ka atšķirīgas valstu nodokļu sistēmas rada būtiskus šķēršļus, administratīvo slogu, juridisko nenoteiktību un nodokļu dubultu uzlikšanu, kas kavē darbaspēka mobilitāti un pārrobežu uzņēmējdarbību;

53. atzīmē, ka indivīdu mobilitāte pāri robežām pieaug vēl nepieredzētā tempā un ka tik augsts globālās mobilitātes līmenis būtiski ietekmē nodokļu sistēmas; uzsver, ka šāda mobilitāte un tās ietekme uz nodokļu sistēmām ir rūpīgi jāņem vērā politikas veidošanā, vienlaikus nemazinot mobilitātes un nodarbinātības iespējas ES; šajā sakarā norāda, ka dalībvalstis izmanto nodokļu stimulus, lai veicinātu darbaspēka mobilitāti un pārrobežu uzņēmējdarbības garu; tomēr uzsver, ka dalībvalstīm arī ir jānovērš kaitējoša nodokļu prakse, kas piesaista individuālus nodokļu maksātājus, un konkurences izkropļošana, šajā nolūkā nosakot skaidrus ierobežojumus un aizsardzības pasākumus;

54. atzīst to, ka pieaug augsti kvalificētu darba ņēmēju un citu indivīdu mobilitāte, ko veicina personu pārvietošanās brīvība un preferenciāli nodokļu režīmi dažās dalībvalstīs; uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai nodokļu politika iekšējā tirgū arī turpmāk būtu taisnīga, pārredzama un savienojama ar publisko finanšu ilgtspēju visā ES; atkārtoti prasa Padomei pārskatīt Rīcības kodeksa jautājumu grupas uzņēmējdarbības nodokļu jautājumos pilnvaras;

55. atgādina, ka gadījumos, kad pārrobežu darba ņēmēji iesaistās tādās darbībās kā komandējumi vai tāldarbs, rodas ar nodokli apliekamas klātbūtnes vai pastāvīgas saimnieciskās darbības vietas risks, kas ietekmē nodokļu saistības; atzīmē, ka starp dalībvalstīm koordinēts tāldarbam piemērojams aizsardzības noteikums varētu sniegt nodokļu noteiktību darba devējiem un mazināt administratīvo slogu, vienkāršojot iedzīvotāju ienākuma nodokļa uzlikšanu;

([39]) Padomes Direktīva (ES) 2018/822 (2018. gada 25. maijs), ar ko attiecībā uz obligāto automātisko informācijas apmaiņu nodokļu jomā saistībā ar ziņojamām pārrobežu shēmām groza Direktīvu 2011/16/ES (OV L 139, 5.6.2018., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2018/822/oj).

([40]) Padomes Direktīva (ES) 2021/514 (2021. gada 22. marts), ar ko groza Direktīvu 2011/16/ES par administratīvu sadarbību nodokļu jomā (OV L 104, 25.3.2021., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2021/514/oj).

Nodokļu uzlikšana un inovācija

56. uzsver, ka inovācija ir ekonomikas izaugsmes, globālās konkurētspējas un labklājības virzītājspēks un ka saskaņā ar ESAO sniegto informāciju nodokļu stimuli ir plaši izmantots un ekonomiski nozīmīgs inovācijas atbalsta politikas instruments; uzskata — valdībām, regulāri izvērtējot un pieņemot mērķvirzītus stimulus, kas veicina investēšanu un izaugsmi, būtu jānodrošina, ka pētniecībai un izstrādei paredzētās nodokļu stimulu shēmas ir finansiāli izdevīgas un uzlabo ES konkurētspēju pasaules līmenī atbilstoši *Draghi* ziņojumā iekļautajiem priekšlikumiem;

57. aicina Komisiju veikt turpmākus pētījumus par pētniecībai un izstrādei un inovācijai paredzēto dažāda veida nodokļu stimulu izmaksu lietderību ES globālās konkurētspējas uzlabošanā saskaņā ar *Draghi* ziņojumā iekļautajiem priekšlikumiem, nodrošinot, ka šie stimuli ir rūpīgi izstrādāti, lai sasniegtu izvirzītos politikas mērķus, nesamazinot nodokļu ieņēmumus un nepaaugstinot nodokļu apiešanas risku; aicina Komisiju ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un balstoties uz kopīgiem kritērijiem, izpētīt dažādus jaunuzņēmumiem paredzētus risinājumus un mehānismus pētniecības un izstrādes atbalstīšanai, tostarp pārvedamu nodokļa ieskaitu, lai uzlabotu šādu pasākumu pieejamību un efektivitāti; aicina Komisiju arī turpināt izvērtēt šādu stimulu pārrobežu ietekmi citās dalībvalstīs, tostarp nodokļu apiešanas risku; uzsver nepieciešamību pēc nodokļu stimulu, tostarp nodokļu atvieglojumu, nodokļa ieskaita, paātrinātas amortizācijas un liela apjoma atskaitījumu, plašākas pieejamības; šajā sakarā prasa Komisijai izdot ieteikumus un pienācīgi integrēt nodokļu stimulus — attiecīgā gadījumā īpaši tos, kas saistīti ar pētniecību un izstrādi —, nepastiprinot ekonomisko asimetriju ES; uzsver, ka būtu apdomīgi saskaņot inovācijai un pētniecībai un izstrādei paredzētos stimulus ar īpaši investēšanai paredzētajiem stimuliem; prasa pastiprināt dalībvalstu savstarpējo sadarbību un uzticēšanos, veicinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus e-komercijai, digitālajiem pakalpojumiem un citām strauji augošām nozarēm;

58. uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai nodokļu stimuli arī turpmāk pilnībā atbilstu pašreizējam ES valsts atbalsta satvaram; vērš uzmanību uz ES valsts atbalsta satvara nozīmi godīgas konkurences saglabāšanā iekšējā tirgū un juridiskās noteiktības un vienlīdzīgu konkurences apstākļu nodrošināšanā visām dalībvalstīm;

°
° °

59. uzdod priekšsēdētājai šo rezolūciju nosūtīt Padomei un Komisijai.